

langt nærmere, og det er Faren for et Schisma indenfor den evangelisk-lutheriske Kirkes egne Grændser; der har jo endog for ikke længe siden været truet dermed, og skulde det engang lykkes at gennemføre en Kirkeforfatning efter det Mønster, som fra flere Sider anbefales som det helbigste, da turde der maaskee være Udsigt til, at et saadant Schisma ikke er meget fjernt, men det vilde da være i høi Grad betænkeligt, om Lovens Bestemmelser om Lønninger skulde betragtes, som om disse vare nærmere til Embeder, der bleve staaende, om end maaskee kun enkelte af Menighedens Medlemmer hørte til den Kirke, hvis Geistlige derved bleve lønede. I saa Henseende maa jeg ønske, at der strax ved denne Lønningslovs Vedtagelse fremkommer en bestemt Udtalelse, og det Helbigste turde det antages at være, om en ny § 1 føies til Loven, som betegne dette Klart.

I Lovforslaget fremtræde Geistlighedens Indtægter deelte i to Dele, nemlig Tilskudet fra Lønningsfonden og Hjemmeindtægten. Det er umægteligt, at denne Deling og de dertil sig sluttende Enkeltheder ikke gjøre Lovforslaget simpelt; det hører ikke til de Forslag, man kan sætte sig ind i ved hurtigt at løbe dem igennem, men jeg maa paa den anden Side tilstaae, at Lovforslaget dog ikke, naar man gennemlæser det ret opmærksomt, er mere indviklet eller kunstigt, end Forholdene og den stillede Opgave have krævet, idet jeg dog maa udtale, at efter min Overbevisning kunde mange Enkeltheder have været fremstillede og ordnede paa en klarere Maade, end nu er skeet, og Lovforslaget vilde da have vundet ikke Lidet i Overskuelighed. Betragter jeg nu først Lønningsfonden, da bliver det nærmeste Spørgsmaal, hvorledes den skal opføres i Finantsloven. Lovforslagets Bestemmelse i saa Henseende er, at den optages blandt Institutterne med særegne Fonds under Kirke- og Underviisningsministeriet. Hvorvidt man vil kunne være enig deri, vil væsentlig afhænge deraf, om man tiltræder Lovforslagets Hovedtanke, at anvende Alt, hvad der hidtil har været henlagt til Geistlighedens Lønning, ogsaa fremtidigt til det samme Brug. Er man enig i den Hovedtanke, da troer jeg ikke, at man kan have no-

get Væsentligt at indvende imod denne Opførelse i Finantsloven; er man derimod ikke enig i denne Hovedtanke, stiller Sagen sig anderledes, saa maa man begjære inddraget under Statskassen samtlige Kirkens Midler, imod at Lønningerne til Geistligheden udbetales deraf. Det kan maaskee være økonomisk rigtigt at gjøre det, men det kan maaskee ogsaa være økonomisk urigtigt at gjøre det, thi om denne Lønningsfond vil give en helbig Balance, idetmindste som Forslaget nu foreligger, derom tillader jeg mig at nære nogen Tvivl; men der er saameget af Udgifterne, hvad jeg senere skal komme tilbage til, som jeg ikke ret kan overse, at jeg ikke tør udtale mig med Bestemthed enten til den ene eller den anden Side. De Betænkeligheder, som Nogen muligviis kunde have ved at skabe et saadant nyt Institut, forekomme mig tilbeels maae svinde, naar man seer hen til, at denne Bestemmelse er kommen ind i Lovforslaget ved en Votering i det andet Thing, og naar man erindrer, hvilke Forslag der have ligget ved Siden af det, men som ere forkastede eller bortfaldne. Landstinget har saaledes sat Bestemmelsen ind i Lovforslaget og Ministeriet har optaget den uforandret. Det andet Spørgsmaal, som Lønningsfonden giver Anledning til, er Afregningen med Kongerigets Finantser. Geistlighedens Lønning har som bekendt nu et Mellemværende med Kongerigets Finantser og en Afregning maa derfor skee med Lønningsfonden. I saa Henseende udtaler Lovforslagets § 8 den almindelige Sætning, at „de Bidrag til kirkelige FormaaIs Fremme, hvorunder indbefattet Pensionerne til Geistlige og deres Efterladte, der efter de hidtil gjældende Regler skulde udredes af Statskassen, overtages fremtidig af Lønningsfonden“ — men seer man noget næiere til, hvilke de Tilskud ere, som opføres i Finantsloven, og sammenligner man dermed de Bestemmelser, som senere findes i § 8, saa vil det vise sig, at det kun er undtagelsesviis, at denne Regel følges. Af de paa Finantsloven for 1861—62 under § 10 B. I. opførte Tilskud til kirkelige Diemed vil der nemlig kun være to, som overtages af Lønningsfonden, nemlig Bispernes Lønning og Tillæg og Lønninger til utilstrækkeligt lønede eller selvstændig Indtægt